

ΑΡΧΗ 1ΗΣ ΣΕΛΙΔΑΣ

ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ ΛΥΚΕΙΩΝ
(ΟΜΑΔΑ Α΄)
ΚΑΙ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ ΛΥΚΕΙΩΝ (ΟΜΑΔΑ Β΄)
ΤΕΤΑΡΤΗ 9 ΙΟΥΝΙΟΥ 2010
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΗΛΕΚΤΡΙΚΕΣ ΜΗΧΑΝΕΣ
ΣΥΝΟΛΟ ΣΕΛΙΔΩΝ: ΤΕΣΣΕΡΙΣ (4)

ΘΕΜΑ Α.

Α1. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν, γράφοντας στο τετράδιό σας, δίπλα στο γράμμα που αντιστοιχεί σε κάθε πρόταση τη λέξη **Σωστό**, αν η πρόταση είναι σωστή ή τη λέξη **Λάθος**, αν η πρόταση είναι λανθασμένη.

- α.** Στους μετασχηματιστές (Μ/Σ) απομόνωσης ή προστασίας (με σχέση μεταφοράς **1:1**) το δευτερεύον δεν έχει καμία σύνδεση ως προς τη γη.
- β.** Στον αυτομετασχηματιστή (ΑΜ/Σ) υπάρχει ηλεκτρική μόνωση μεταξύ πρωτεύοντος και δευτερεύοντος τυλίγματος.
- γ.** Οι γεννήτριες παράλληλης διέγερσης ή γεννήτριες διακλάδωσης είναι αυτοδιεγειρόμενες μηχανές.
- δ.** Η αλλαγή της φοράς περιστροφής των ασύγχρονων τριφασικών κινητήρων βραχυκυκλωμένου δρομέα γίνεται με την αντιμετάθεση των συνδέσεων των δύο από τους τρεις αγωγούς, που τροφοδοτούν τον κινητήρα.
- ε.** Οι σταθερές απώλειες (μαγνητικές και μηχανικές) του ασύγχρονου τριφασικού κινητήρα βραχυκυκλωμένου δρομέα μεταβάλλονται με το φορτίο.

Μονάδες 15

ΑΡΧΗ 2ΗΣ ΣΕΛΙΔΑΣ

A2. Να γράψετε στο τετράδιό σας τους αριθμούς **1,2,3,4,5** από τη στήλη **A** και δίπλα το γράμμα **α,β,γ,δ,ε** της στήλης **B**, που δίνει τη σωστή αντιστοίχιση.

ΣΤΗΛΗ A	ΣΤΗΛΗ B
1. Σχέση μεταφοράς K του μετασχηματιστή	α. $\frac{9,55 \cdot P}{n}$
2. Αντιηλεκτρεγερτική δύναμη E_a κινητήρα συνεχούς ρεύματος	β. $\frac{60 \cdot f}{p}$
3. Σύγχρονη ταχύτητα n_s (στορ/min) εναλλακτήρα	γ. $\frac{W_1}{W_2}$
4. Ροπή στρέψης T ασύγχρονου τριφασικού κινητήρα	δ. $U \cdot I$
5. Ισχύς P_1 που απορροφά ο κινητήρας συνεχούς ρεύματος	ε. $K \cdot \Phi \cdot n$

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ Β.

B1. Τι ονομάζονται M/Σ οργάνων μέτρησης (ή M/Σ μετρήσεων) και πώς διακρίνονται ανάλογα με τον προορισμό τους;

Μονάδες 9

B2. Τι ονομάζουμε ολίσθηση ασύγχρονου τριφασικού κινητήρα και από ποια σχέση δίνεται;

Μονάδες 7

B3. Να αναφέρετε, ονομαστικά, τρεις (3) από τις μεθόδους εκκίνησης των ασύγχρονων τριφασικών κινητήρων βραχυκυκλωμένου δρομέα.

Μονάδες 9

ΑΡΧΗ 3ΗΣ ΣΕΛΙΔΑΣ

ΘΕΜΑ Γ.

Μονοφασικός μετασχηματιστής (Μ/Σ) έχει **1500 σπείρες** στο πρωτεύον τύλιγμα και **150 σπείρες** στο δευτερεύον. Η τάση στο πρωτεύον τύλιγμα είναι **230V**. Στο δευτερεύον τύλιγμα συνδέεται καταναλωτής που διαρρέεται από ρεύμα έντασης **5A**.

Να υπολογίσετε:

Γ1. Τη σχέση μεταφοράς (K) του Μ/Σ.

Μονάδες 5

Γ2. Την τάση (U_2) στο δευτερεύον του Μ/Σ.

Μονάδες 5

Γ3. Το ρεύμα (I_1) στο πρωτεύον του Μ/Σ.

Μονάδες 5

Γ4. Τη φαινόμενη ισχύ (P_s) που αποδίδει ο Μ/Σ στο δευτερεύον.

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ Δ.

Ασύγχρονος τριφασικός κινητήρας τροφοδοτείται από δίκτυο πολικής τάσης $230\sqrt{3}$ V. Όταν κινεί το ονομαστικό του φορτίο απορροφά από το δίκτυο ρεύμα έντασης **10A** με συντελεστή ισχύος **0,8**. Ο βαθμός απόδοσης του κινητήρα στην ονομαστική του λειτουργία είναι **90%**.

Να υπολογίσετε:

Δ1. Την ηλεκτρική ισχύ (P_1) που απορροφά ο κινητήρας από το δίκτυο.

Μονάδες 10

Δ2. Τη μηχανική ισχύ (P) που αποδίδει ο κινητήρας στον άξονά του.

Μονάδες 10

Δ3. Τις απώλειες ισχύος ($P_{απ}$) του κινητήρα.

Μονάδες 5

ΑΡΧΗ 4ΗΣ ΣΕΛΙΔΑΣ

ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟΥΣ

1. Στο τετράδιο να γράψετε μόνον τα προκαταρκτικά (ημερομηνία, εξεταζόμενο μάθημα). **Να μην αντιγράψετε** τα θέματα στο τετράδιο.
2. Να γράψετε το ονοματεπώνυμό σας στο πάνω μέρος των φωτοαντιγράφων αμέσως μόλις σας παραδοθούν. **Δεν επιτρέπεται να γράψετε** καμιά άλλη σημείωση. Κατά την αποχώρησή σας να παραδώσετε μαζί με το τετράδιο και τα φωτοαντίγραφα.
3. Να απαντήσετε **στο τετράδιό σας** σε όλα τα θέματα.
4. Να γράψετε τις απαντήσεις σας μόνον με μπλε ή μόνον με μαύρο στυλό ανεξίτηλης μελάνης.
5. Κάθε απάντηση τεκμηριωμένη επιστημονικά είναι αποδεκτή.
6. Να μη χρησιμοποιήσετε το χαρτί μιλιμετρέ.
7. Διάρκεια εξέτασης: τρεις (3) ώρες μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων.
8. Χρόνος δυνατής αποχώρησης: **10.00 π.μ.**

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ

ΤΕΛΟΣ ΜΗΝΥΜΑΤΟΣ